

Evaluare rapidă a necesităților tinerilor refugiați din Ucraina în Republica Moldova

Martie – Aprilie, 2023

Aprilie, 2023

Evaluare rapidă a necesităților tinerilor refugiați din Ucraina în Republica Moldova

Perioada de evaluare: martie – aprilie, 2023

Această publicație a fost elaborată cu sprijinul financiar al Uniunii Europene și al Black Sea Trust for Regional Cooperation, în cadrul proiectului „Youth Social Innovation towards a Sustainable Ukraine”. Conținutul său este responsabilitatea exclusivă a autorilor, Platforma Națională a Femeilor din Moldova și nu reflectă neapărat punctele de vedere ale Uniunii Europene și ale Black Sea Trust for Regional Cooperation.

Documentul evaluează provocările și necesitățile tinerilor refugiați din Ucraina în procesul de integrare în Republica Moldova, în perioada martie - aprilie 2023, cu accent pe condițiile de trai în comunitățile-gazdă, accesul la educație, oportunitățile de dezvoltare personală și profesională și percepțiile legate de acceptarea și incluziunea socială. Documentul de evaluare, care se bazează preponderent pe cercetarea cantitativă (sondaj de opinie) și în mică măsură pe studiul de tip calitativ (consultări și discuții informale cu tinerii refugiați) urmează a fi utilizat pentru dezvoltarea unei Recomandări de Politici, menită să îmbunătățească politicile existente sau să propună noi măsurile de suport pentru integrarea tinerilor din Ucraina în comunitățile din Moldova.

Dorim să mulțumim organizațiilor partener și instituțiilor care se ocupă de asistența refugiaților, în special colegilor de la Moldova pentru Pace, Congresul Ucrainenilor în Moldova, Centrul de Politici și Reforme, Handicap International, administrațiilor publice locale și regionale din raioanele Căușeni și Ștefan-Vodă etc. pentru suportul acordat în diseminarea sondajului și/sau îndrumarea tehnică în elaborarea chestionarului.

FINANȚAT DE:

Funded by
the European Union

B | S | T The Black Sea Trust
for Regional Cooperation
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

ELABORAT DE:

CU SUPTUL:

Funded by
the European Union

B | S | T The Black Sea Trust
for Regional Cooperation
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

CONȚINUT

Lista abrevierilor.....	4
Lista figurilor.....	4
REZUMAT	5
1. INTRODUCERE	7
1.1 Context	7
1.2 Scopul evaluării	8
1.3 Grup-țintă	8
1.4 Metodologie	8
2. EVALUAREA NECESITĂȚILOR DE INTEGRARE	9
2.1 Prezentarea grupului chestionat	9
2.2 Ocuparea și accesul la piața muncii	10
2.3 Perspectiva solicitării statutului de Protecție Temporară	12
2.4 Integrarea în comunitățile-gazdă	13
3. CONCLUZIE	19

Lista abrevierilor

UNHCR – Agenția Organizației Națiunilor Unite pentru Refugiați

PNFM – Asociația Obștească „Platforma Națională a Femeilor din Moldova”

NEG – Organizația de Tineret „Noua Generație Europeană”

IT – tehnologii informaționale

SMM – managementul rețelelor sociale

Lista figurilor

1. Vârsta respondenților
2. Locul de trai înainte de izbucnirea războiului
3. Locul de trai la moment (oraș/sat)
4. Tipul de locuință
5. Ocupație actuală
6. Cauza neocupării în câmpul muncii
7. Gradul de informare cu privire la statutul de protecție temporară
8. Perspectiva aplicării pentru protecție temporară
9. Cauzele principale pentru nesolicitarea protecției temporare și obstacolele întâmpinate
10. Principalele probleme și provocări cu care se confruntă tinerii refugiați în comunitățile-gazdă
11. Prezența centrelor de ajutor pentru refugiați în comunitatea-gazdă
12. Oportunități și evenimente considerate necesare pentru tinerii din comunități
13. Preferințe de formare sau recalificare
14. Considerați că oportunitățile de educație non-formală și dezvoltare personală sunt suficiente în localitatea dvs.?
15. Întâmpinați dificultăți în procesul de integrare în Republica Moldova?
16. V-ați simțit discriminat de când locuiți în Republica Moldova?

Funded by
the European Union

B | S | T The Black Sea Trust
for Regional Cooperation
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

REZUMAT

De la izbucnirea războiului în Ucraina, Republica Moldova a fost prima poartă pentru refugiații aflați în căutarea unui loc sigur, adăpostind la moment 100.000 de persoane - cel mai mare număr de refugiați pe cap de locuitor din Europa. Femeile și copiii domină în ponderea de vârstă a refugiaților locuind actualmente în Moldova, tinerii necesitând o atenție deosebită în procesul de integrare socială.

Această evaluare a fost efectuată preponderent prin metoda cercetării cantitative (sondaj de opinie on-line), bazându-se într-o mai mică măsură și pe consultările cu tinerii refugiați. Chestionarul a fost dezvoltat de PNFM, cu suportul societății civile angajate în susținerea refugiaților din Moldova, fiind distribuit on-line și folosind eșantionarea aleatorie pentru categoria de populație - refugiați din Ucraina cu vârsta între 18 și 35 ani. Datele au fost colectate între 26 martie și 26 aprilie 2023 și acoperă opiniile a 49 de tineri, refugiați în Moldova. Din cele 53 de răspunsuri înregistrate în sondajul on-line, 4 dintre ele au fost excluse din evaluare pe motiv că nu îndeplineau criteriul de vârstă.

Acest document de evaluare prezintă constatări din următoarele categorii: prezentarea generală a grupului chestionat, ocuparea și accesul la piața muncii, statutul de protecție temporară și integrarea în comunitățile-gazdă - pentru tinerii refugiați, care se află în comunitate sau în Centrele de Cazare pentru Refugiați. Documentul de evaluare rapidă prezintă următoarele constatări:

✓ **Prezentarea generală a grupului chestionat**

În rândul respondenților predomină persoanele cu vârsta cuprinsă între 30 – 35 ani (74%) și 98% dintre respondenți sunt femei. Majoritatea persoanelor chestionate locuiesc în comunitate, în comun cu o familie-gazdă, la rude sau închiriind o locuință (92%) și doar 8% au raportat că se află în Centrele de Cazare pentru Refugiați. Un număr mare de respondenți locuiau în orașul Odesa înainte de izbucnirea războiului (59%) și s-au refugiat în capitală (59%). Un număr mai mic de persoane au venit din orașele Nicolaev, Donețk, Zaporojie etc. și locuiesc în Ungheni, Orhei, Anenii Noi și alte localități, preferând așezările urbane.

✓ **Ocuparea și accesul la piața muncii**

S-a constatat că marea majoritate nu au o ocupație la moment (66%), în timp ce 30% au raportat că sunt angajați în câmpul muncii sau desfășoară activități de liber profesioniști și numai 4% gestionează sau planifică să lanseze o afacere. Conform răspunsurilor, peste 90% dintre cei chestionați nu caută un loc de muncă, din cauză că îngrijesc de copii minori (69%) sau sunt angajați într-un program de studii (17%).

✓ **Statutul de protecție temporară**

Statutul de protecție temporară garantează drepturile refugiaților din Ucraina în Republica Moldova, astfel facilitând accesul la educație, muncă legală și la alte oportunități de dezvoltare. Dintre tinerii chestionați, 43% își doresc să aplice sau deja au solicitat dreptul la protecție temporară, în timp ce 41% manifestă incertitudine pentru solicitarea statutului, iar alte 16% nu intenționează să aplice pentru protecție temporară. Cele mai frecvent indicate cauze pentru

Funded by
the European Union

B | S | T The Black Sea Trust
for Regional Cooperation
A PROJECT OF THE GERMAN MARSHALL FUND

ezitarea solicitării acestui drept sunt speranța că în curând lucrurile se vor îmbunătăți în Ucraina pentru a reveni în țară sau dificultățile în procedura de aplicare, mai ales prezentarea dovezii de reședință în localitatea-gazdă.

✓ Integrarea în comunitățile-gazdă

Procesul de integrare în Moldova pare a fi destul de anevoios pentru majoritatea tinerilor, 69% menționând că întâmpină dificultăți, motivele de bază fiind necunoașterea limbii române, stresul psihologic și sentimentul de singurătate. Lipsa resurselor financiare pentru acoperirea necesităților de bază este o problemă cu care se confruntă aproape toți respondenții (88%). Accesul limitat la servicii de sănătate; problema cazării, mobilității și accesului la infrastructură publică; accesul limitat la educație formală și non-formală, dar și numărul limitat de oportunități de participare și dezvoltare pentru tineri sunt în topul provocărilor menționate de tineri.

Respondenții văd necesitatea de a desfășura mai multe evenimente și activități în regiunile lor, mai ales cursuri de obținere a unei noi profesii (71%), fiind preferate în special domeniile în care se poate lucra în regim flexibil sau de la distanță - IT și programare, SMM și marketing, dar și industriile frumuseții, cursuri de limba engleză și română, oportunități de consultare medicală gratuită și evenimente interactive de dezvoltare personală pentru tineri. În ceea ce ține de sentimentul de acceptare în societate, 37% au declarat că s-au simțit discriminați în comunitatea în care locuiesc din cauză că nu vorbesc limba română sau datorită stereotipurilor și percepțiilor greșite ale populației din Moldova cu privire la refugiați.

1. INTRODUCERE

1.1 Context

Republica Moldova găzduiește astăzi peste 100.000 de refugiați din Ucraina¹, cel mai mare număr pe cap de locuitor din Europa. Peste 65% dintre refugiați sunt femei², majoritatea însoțite de copii, iar conform UNHCR, 47.000 dintre refugiați sunt minori. Această statistică indică necesitatea majoră de a înainta politici și instrumente de suport eficiente, cu scopul de a susține dezvoltarea și incluziunea socială a tinerilor refugiați din Ucraina în Republica Moldova.

Lipsa îndelungată a unui mecanism eficient de garantare a protecției drepturilor și legalizare a șederii refugiaților din Ucraina în Republica Moldova, a determinat Avocatul Poporului și societatea civilă să ceară în repetate rânduri guvernului să adopte statutul protecției temporare pentru refugiații ucraineni. Începând cu luna martie, 2023, Guvernul Republicii Moldova acordă protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina.

Protecția temporară este o măsură excepțională și oferă dreptul de a rămâne legal pe teritoriul Republicii Moldova; de a munci; de a accesa cazare în centrele de plasament temporar pentru persoane aflate în dificultate; de a beneficia de asistență medicală primară și de urgență; de a avea acces la învățământ general, în cazul minorilor; de a beneficia de măsuri de asistență socială.³ Acest statut se acordă pe o perioadă de un an (până la 01.03.2024) și poate fi prelungită, dar nu poate depăși 2 ani.

Pe măsură ce războiul din Ucraina continuă, necesitățile tinerilor refugiați (18 – 35) sunt în creștere, iar incertitudinea afectează percepția și deschiderea refugiaților pentru integrarea în comunitate. Având în vedere perspectivele neclare privind posibilitatea reîntoarcerii în țara-mamă în perioada imediat următoare, organizațiile care susțin refugiații acordă o atenție sporită nu doar ajutorului umanitar, dar și acordării de ajutor pentru integrarea în comunitate, incluziune socială, oportunități de învățare; precum și posibilități de participare directă la inițiativele sociale de suport pentru refugiați.

În perioada Noiembrie, 2022 – Aprilie, 2023, Platforma Națională a Femeilor din Moldova (PNFM), în colaborare cu organizația de tineret din Ucraina „Noua Generație Europeană” (NEG), implementează proiectul „Inovația Socială în rândul Tinerilor pentru Dezvoltarea Durabilă a Ucrainei”. Proiectul este susținut financiar de către Uniunea Europeană și Black Sea Trust for Regional Cooperation și își propune să consolideze capacitățile NEG, în prezent parțial relocată, să continue să sprijine dezvoltarea tinerilor; dar și să îmbunătățească cadrul de politici pentru dezvoltarea tinerilor refugiați aflați în Moldova prin promovarea incluziunii și a inovației sociale.

¹ UNHCR - Operational data portal, Ukraine refugee situation – [LINK](#).

² Studiu PNUD - „Cum este viața: micro-narative privind efectele crizei din Ucraina în Republica Moldova” – [LINK](#).

³ UNHCR - Protecție Temporară în Moldova – [LINK](#).

În cadrul acțiunii, echipa de proiect a realizat chestionarea necesităților de dezvoltare ale tinerilor din Ucraina (18 – 35 ani), stabiliți în Republica Moldova, pentru a elabora actuala „Evaluare Rapidă a necesităților tinerilor refugiați din Ucraina în Republica Moldova”. Proiectul a mai presupus organizarea unei tabere de accelerare a cunoștințelor în domeniul inovației sociale de 5 zile pentru 40 de tineri din Moldova și Ucraina (18 – 30 ani), evenimentul reprezentând un punct de pornire important în înțelegerea necesităților și problemelor cu care se confruntă tinerii din Ucraina în comunitățile locale.

Lansată în 2012, Platforma Națională a Femeilor din Moldova este o organizație non-guvernamentală, non-politică și non-profit, care activează pe întreg teritoriul Republicii Moldova, inclusiv în regiunile UTA Găgăuzia și Transnistria. Misiunea PNFM este să impulsioneze transformarea economică în toate regiunile Moldovei, în special în zonele rurale, având grijă ca toată lumea, inclusiv persoanele din grupuri vulnerabile, să beneficieze de acces egal la oportunități de creștere și bunăstare în comunitățile lor. PNFM promovează accesul refugiaților din Ucraina la drepturi și beneficii sociale, în mod egal cu cetățenii Republicii Moldova, incluziunea socială și integrarea femeilor și a tinerilor în comunitățile-gazdă.

1.2 Scopul evaluării

Evaluarea are drept scop să determine necesitățile sociale și de integrare resimțite de tinerii refugiați din Ucraina (cu vârsta cuprinsă între 18 – 35 ani), strămutați cu traiul în Republica Moldova după 24 februarie, 2022; astfel servind drept resursă pentru modelarea și îmbunătățirea politicilor adresate tinerilor refugiați.

1.3 Grup-țintă

Acest raport de evaluare este destinat legiuitorilor și factorilor de decizie, societății civile și mass-mediei.

1.4 Metodologie

Această evaluare a fost implementată prin combinarea cercetării cantitative (sondaj de opinie on-line) cu cercetarea calitativă (consultări informale cu tinerii refugiați în cadrul evenimentelor proiectului), precum și prin consultarea surselor secundare disponibile. Datele primare au fost colectate printr-un sondaj structurat, adresat tinerilor refugiați cu vârsta între 18 - 35 ani, care a inclus întrebări referitoare la provocările cu care se confruntă și nevoile de integrare și dezvoltare ale tinerilor în comunitățile locale-gazdă din Moldova.

Chestionarul a fost distribuit on-line, inclusiv pe rețelele sociale și grupurile dedicate tinerilor refugiați (în special pe Facebook și Telegram), în cooperare cu alte organizații ale societății civile, inclusiv Moldova pentru Pace, Congresul Ucrainenilor în Moldova, Centrul de Politici și Reforme, Handicap International și altele. Datele au fost colectate între 26 martie și 26 aprilie 2023 și acoperă opiniile a 49 de tineri, refugiați în Moldova. Respondenții au fost asigurați de păstrarea anonimității informațiilor în procesul analizei și raportării datelor.

Din cauza absenței cifrelor exacte ale populației de refugiați între 18 și 35 ani și a repartizării teritoriale ale acesteia, precum și datorită numărului restrâns de participanți la sondaj într-o

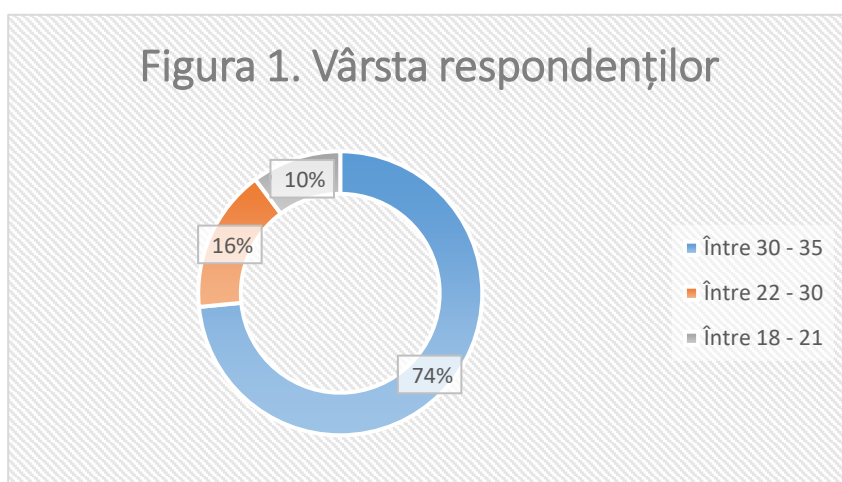

perioadă de timp limitată, constatările chestionarului ar trebui să fie considerate doar orientative și nu generalizate pentru întreaga populație de tineri refugiați din Republica Moldova.

2. EVALUAREA NECESITĂȚILOR DE INTEGRARE

2.1 Prezentarea grupului chestionat

În procesul de chestionare au participat 53 de respondenți, dintre care au fost considerate valide 49 de răspunsuri. Patru (4) răspunsuri nu au fost luate în considerare pentru că nu corespund categoriei de vârstă 18 – 35 ani.

În rândul respondenților predomină persoanele cu vârsta cuprinsă între 30 – 35 ani (74%). De asemenea, respondenții se identifică aproape în întregime ca fiind femei (97,9%) și numai un respondent s-a identificat ca fiind bărbat – 2,1%).

Participanții la chestionar au fost, de asemenea, întrebați despre orașul în care se aflau înainte de începerea războiului și locul de trai actual. S-a constatat că cea mai mare parte din respondenți au venit din orașul Odesa (59%), urmat de Nicolaev/Mikolaev (19%) și alte orașe ocupate sau în prezent angajate în operațiuni militare – Donețk, Zaporojie, Harkov, Herson etc.

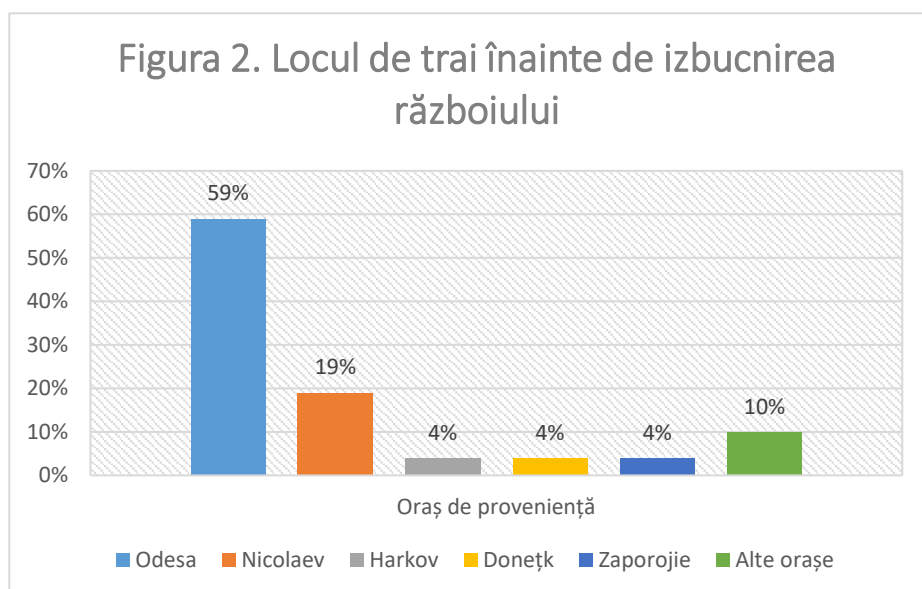
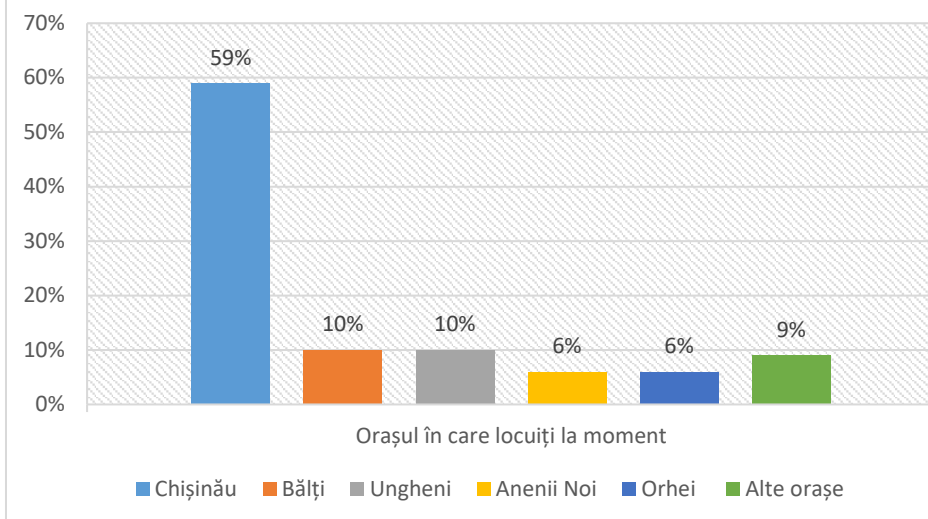

Figura 3. Locul de trai la moment (oraș/sat)

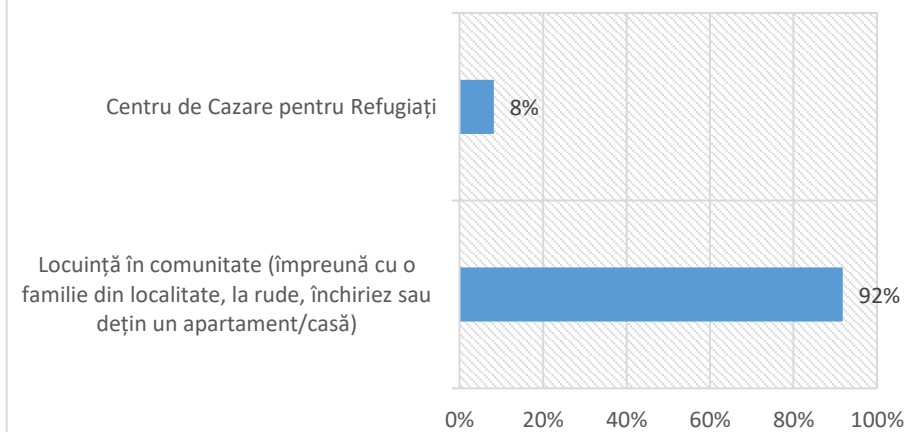
Conform răspunsurilor, orașul Chișinău se află actualmente în topul preferințelor ca loc de trai, găzduind 59% dintre persoanele chestionate.

Aproximativ 10% din refugiații chestionați trăiesc în orașul Bălți și 10% în Ungheni,

urmate de alte localități - Anenii Noi, Orhei, Drochia, Ocnița etc. Se observă o preferință ridicată pentru traiul în comunitățile urbane.

Persoanele chestionate locuiesc preponderent în comunitate (92%) – în comun cu o familie-gazdă, la rude sau închiriind propria locuință. Doar 8% dintre respondenți au raportat că se află într-un Centru de Cazare pentru Refugiați.

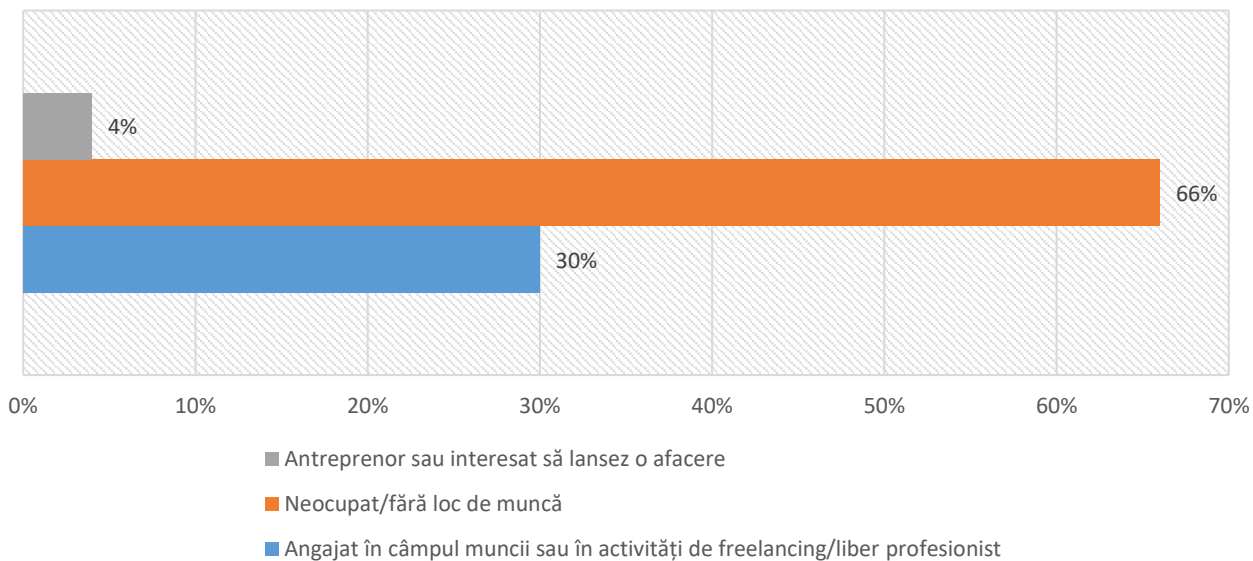
Figura 4. Tipul de locuință

2.2 Ocuparea și accesul la piața muncii

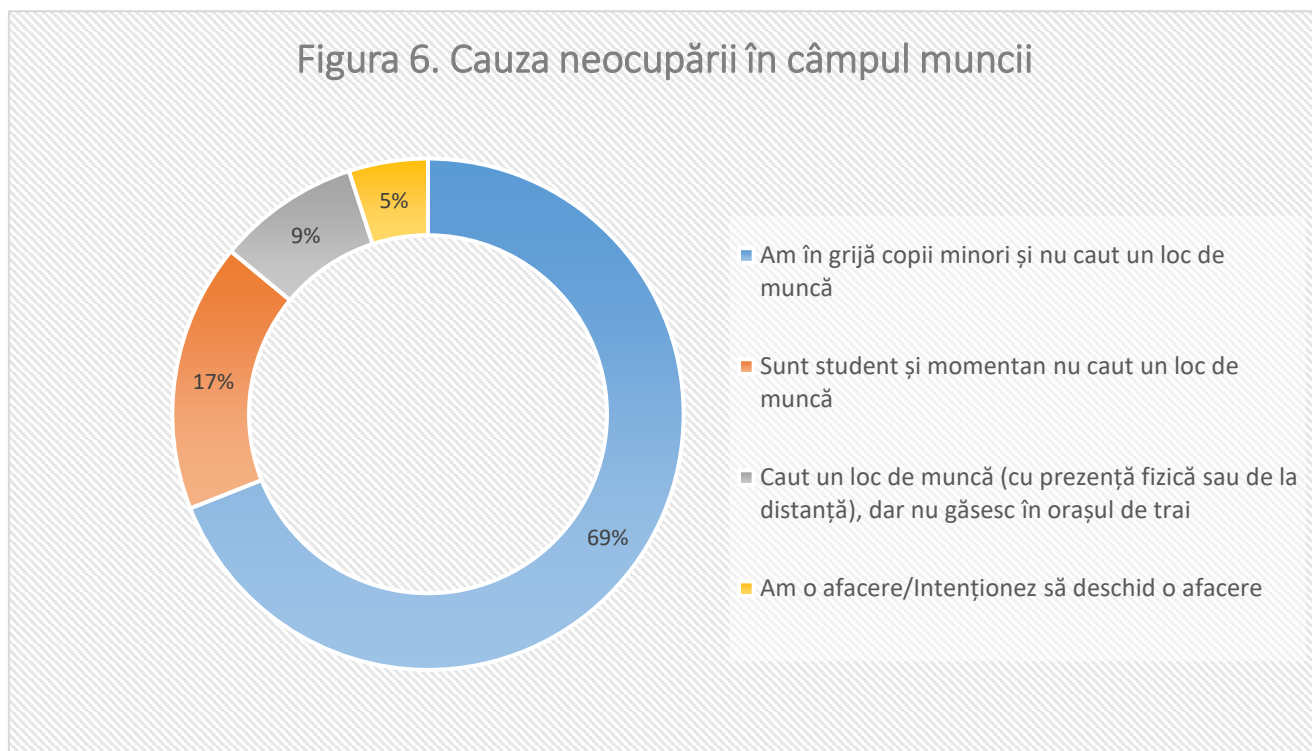
Persoanele chestionate au fost întrebate despre situația ocupațională la momentul actual (Fig. 5). S-a constatat că marea majoritate nu au o ocupație/loc de muncă (66%), în timp ce 30% au raportat că sunt angajați în câmpul muncii sau desfășoară activități de liber profesioniști. Doar o mică parte dintre respondenți se identifică drept antreprenori sau intenționând să înceapă o activitate de antreprenoriat (4%).

Figura 5. Ocupație actuală

Respondenților care au raportat lipsa unui loc de muncă, li s-au pus întrebări și despre cea mai apropiată cauză a neocupării, fiind oferite variante de răspuns, inclusiv opțiunea de a adăuga o cauză alternativă (Fig. 6). Rezultatele au arătat că proporția respondenților care caută o ocupație este mică – 9%, marea majoritate a chestionaților indicând că nu caută un loc de muncă pentru a avea grijă de copiii minori (69%) sau pentru a urma un program de studii (17%). De asemenea, se remarcă interesul, deși limitat, pentru implicarea în activități antreprenoriale (5%).

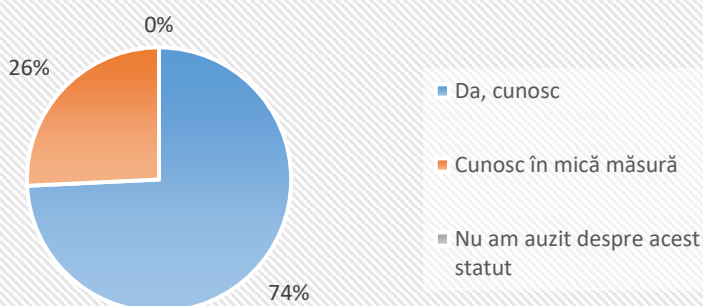
Figura 6. Cauza neocupării în câmpul muncii

2.3 Perspectiva solicitării statutului de Protecție Temporară

Din 1 martie, 2023, Guvernul Republicii Moldova acordă protecție temporară persoanelor strămutate din Ucraina, care nu se pot întoarce în țara de origine și își doresc să rămână în Republica Moldova pentru o perioadă de un an. Aceasta este o măsură excepțională de acordare a protecției imediate și temporare persoanelor care întrunesc criteriile de eligibilitate și oferă dreptul de a rămâne legal pe teritoriul țării; inclusiv de a beneficia de dreptul la muncă, cazare, asistență medicală, educație, asistență socială și alte drepturi fundamentale.

Figura 7. Gradul de informare cu privire la statutul de protecție temporară

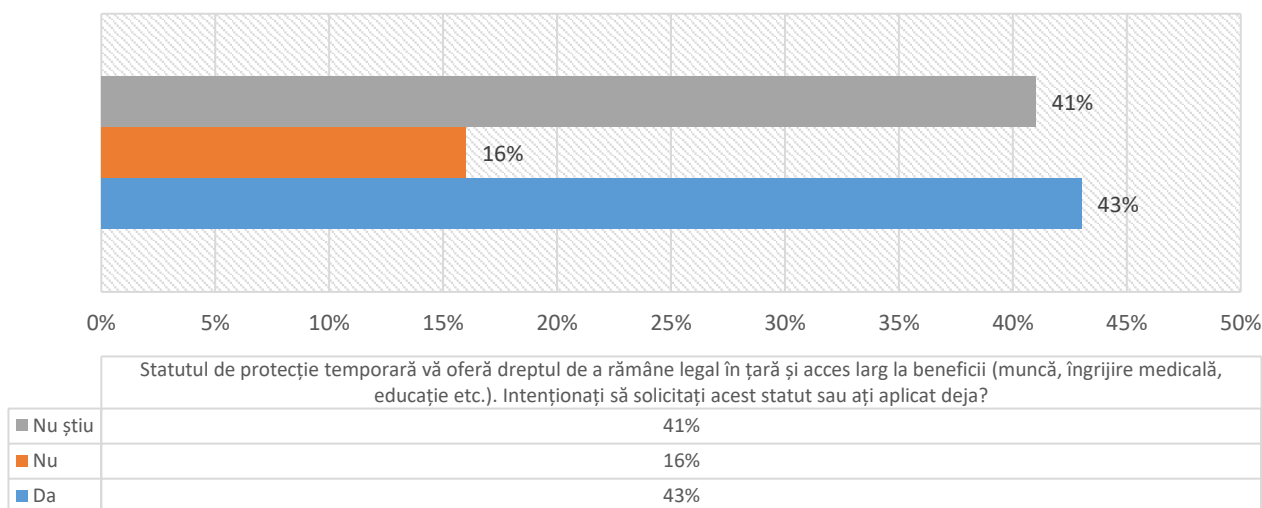

În acest context, participanții la sondaj au fost întrebați dacă cunosc despre beneficiile protecției temporare și dacă intenționează să solicite acest statut (Fig. 7). Toate persoanele chestionate au indicat faptul că știu mai mult (73,5%) sau mai puțin (26,5%) despre acest drept.

Cât despre intențiile de a solicita protecție temporară, părerile chestionaților sunt împărțite (Fig. 8).

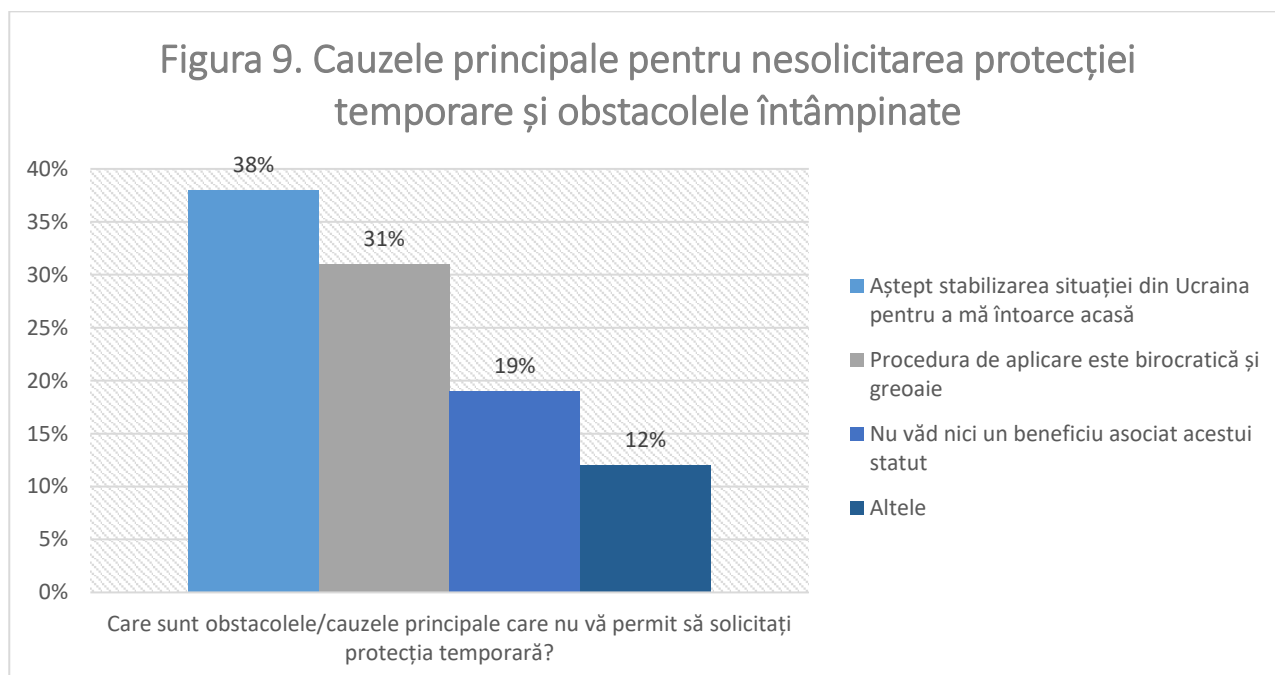
S-a constatat că 43% dintre tinerii chestionați își doresc să aplice sau deja au solicitat dreptul la protecție temporară. Totodată, se manifestă o tendință puternică de incertitudine și ezitare de a aplica pentru acest statut din partea a 41% dintre respondenți, în timp ce 16% au indicat că nu intenționează să solicite protecția temporară.

Figura 8. Perspectiva aplicării pentru protecție temporară

Statutul de protecție temporară garantează drepturilor refugiaților din Ucraina în Republica Moldova și poate aduce beneficii substanțiale tinerilor, facilitând accesul la educație, oportunități de dezvoltare și multe altele. Respondenții care au menționat că nu intenționează sau nu știu dacă vor solicita protecție temporară, au fost rugați să menționeze factorii care influențează aceste opinii.

Conform variantelor de răspuns (Fig. 9), cea mai frecventă cauză pentru nesolicitarea statutului este speranța că în curând lucrurile se vor îmbunătăți în Ucraina pentru a reveni în țară – 38%. La incertitudinea zilei de mâine se adaugă și dificultățile întâmpinate în procedura de aplicare, obstacol menționat de 31% dintre respondenți, invocându-se complexitatea procesului, mai ales în ceea ce ține de prezentarea dovezilor reședinței în Republica Moldova și a altor documente confirmatorii. Aproximativ 19% dintre tinerii chestionați nu văd niciun beneficiu asociat obținerii protecției temporare, iar 12% au optat pentru varianta „altele”, preponderent indicând că sunt nesiguri în privința perspectivei de a rămâne în R. Moldova în viitorul apropiat.

2.4 Integrarea în comunitățile-gazdă

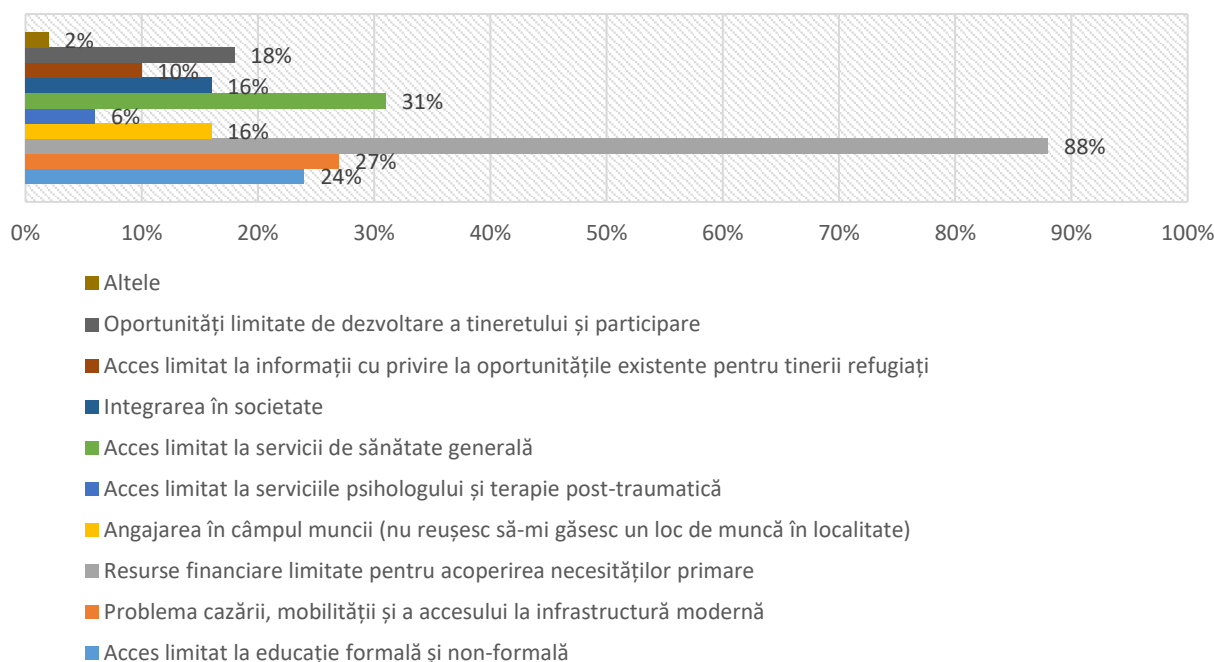
Următoarea serie de întrebări pun în prim plan opiniile față de accesul la oportunități de dezvoltare în localitățile-gazdă și percepția referitoare la procesul de integrare în Republica Moldova. Chestionații au fost întrebați „Care sunt problemele/provocările cu care vă confrunțați în comunitatea în care trăiți?”. Au fost oferite mai multe variante de răspuns, cu posibilitatea de a adăuga un răspuns personalizat (Fig. 10).

Problema lipsei resurselor financiare pentru acoperirea necesităților de bază este menționată cel mai frecvent de către respondenți (88%), fiind urmată de accesul limitat la servicii de sănătate (31%) și problema cazării, mobilității și accesului la infrastructură (27%). Pentru 24% dintre participanții la sondaj, accesul limitat la educație formală și non-formală este o

provocare, în timp ce 18% consideră problematic numărul limitat de oportunități de participare și dezvoltare pentru tineri. Obstacole precum angajarea în câmpul muncii, integrarea în societate, accesul limitat la ajutorul psihologului, dar și informarea insuficientă cu privire la oportunitățile existente pentru tinerii din Ucraina au fost considerate esențiale de cel puțin 16% dintre persoanele chestionate.

Având în vedere că 98% dintre participanții la sondaj sunt femei, preponderent cu vârsta între 30 - 35 de ani și având în grijă copii minori, la variantele de răspuns s-au adăugat și alte probleme, asociate condițiilor de creștere a copiilor. Deficiența infrastructurii publice și rutiere pentru părinții cu copii, insuficiența terenurilor de joacă și accesul limitat la zone de agrement sunt cele mai frecvent menționate provocări. O respondentă vorbește despre dificultățile din regiune, și anume „Lipsa spațiului de joacă pentru copii și plimbările sigure. Sunt puține trotuare cu spațiu special amenajat pentru condusul unui cărucior pentru copii, și a altor transporturi pentru copii. Ne lipsește un cinematograful, iar lacurile orașului au nevoie de renovare. Lipsesc clădirile noi în oraș și în apropiere. Mulțumesc pentru înțelegere! Pace și succes!”

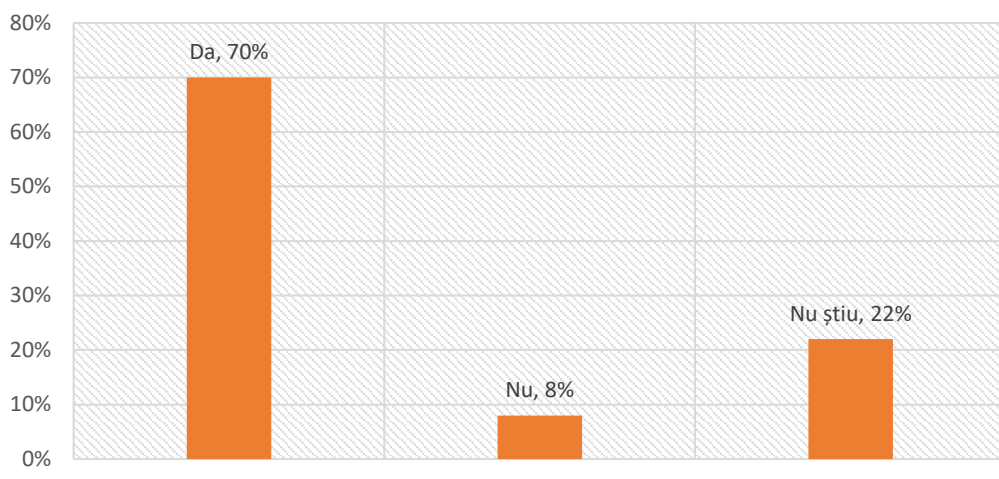
Figura 10. Principalele probleme și provocări cu care se confruntă tinerii refugiați în comunitățile-gazdă

UNHCR și partenerii săi, în cooperare cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, gestionează Programul de asistență financiară pentru refugiați și familiile-gazdă. Obiectivul programului este să ofere asistență financiară de urgență persoanelor care au fugit din Ucraina și care locuiesc în prezent în Moldova. Subvențiile sunt acordate prin înregistrarea refugiaților la Centrele de Înscriere, stabilite în toate regiunile Moldovei, fiecare membru al familiei de refugiați având dreptul la 2.200 lei/lunar.

În continuare, respondenții au indicat dacă le este cunoscută existența unui centru de ajutor pentru refugiați în regiunea în care locuiesc (Fig. 11). Conform rezultatelor, 70% cunosc despre

Figura 11. Prezența centrelor de ajutor pentru refugiați în comunitatea-gazdă

amplasarea unui astfel de centru în comunitatea-gazdă, 22% nu știu dacă o structură de acest gen există în localitate și numai 8% au afirmat că nu au acces la un centru de ajutor.

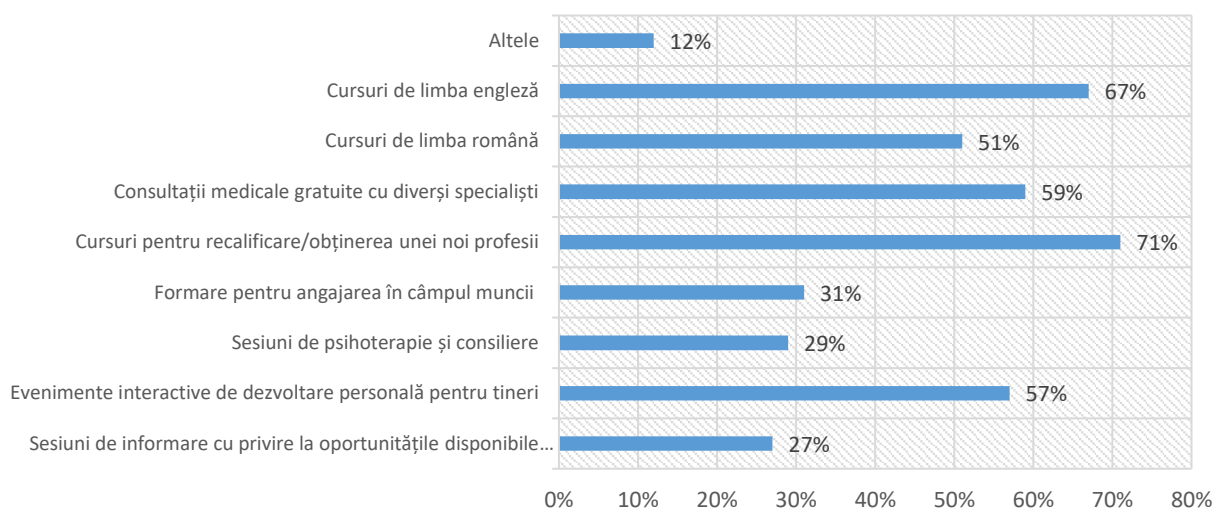
Fiindcă accesul limitat la educația formală și non-formală, dar și

insuficiența oportunităților de participare și dezvoltare pentru tineri au fost menționate drept obstacole în integrarea socială a refugiaților, respondenții au fost încurajați să indice ce fel de evenimente consideră că ar fi necesare a fi organizate în comunitatea lor, din variantele de răspuns puse la dispoziție (Fig. 12).

Analiza a relevat că un număr substanțial de persoane văd desfășurarea cursurilor de recalificare și obținere a unei profesii ca fiind o necesitate primară (71%). Cursurile de limba engleză au fost, de asemenea, în topul preferințelor (67%), urmate fiind de evenimente de tip consultații medicale gratuite (59%), evenimente interactive de dezvoltare personală pentru tineri (57%) și cursuri de limba română (51%). Au fost des menționate și evenimentele de formare pentru facilitarea accesului la piața muncii (31%), precum și sesiunile de psihoterapie și consiliere (29%). Sesiunile de informare cu privire la oportunitățile pentru tineri au fost mai puțin selectate drept necesitate, iar 12% din participanții la sondaj au indicat alte variante de răspuns, inclusiv evenimente despre finanțarea start-up-urilor și organizarea de cursuri în limba ucraineană.

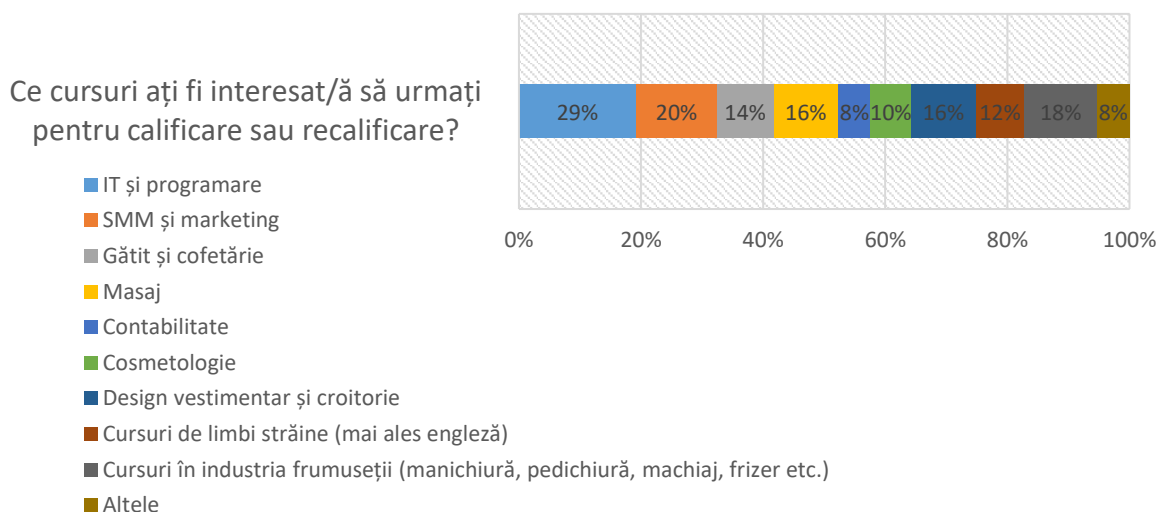
Alte răspunsuri indică capacitatea redusă a sistemul de educație școlară și preșcolară de a instrui copiii refugiați în limba rusă sau ucraineană și necesitatea creării mai multor oportunități de acest fel: „Ar fi grozav dacă în grădinițe ar fi mai multe grupe de studiu în limbă rusă. Am gemeni de 3 ani și nu pot sa-i trimit într-o grupă de studiu în limba română, la grădinița X, cea mai apropiată de noi, din moment ce nu mai sunt locuri în grupele de limba rusă. Fiul cel mare merge la grădinița Y cu limba de predare română.”

Figura 12. Oportunități și evenimente considerate necesare pentru tineri în comunitate

Obținerea unei calificări și re-calificarea au fost considerate vitale în lista necesităților curente. Respondenții au fost întrebați ce cursuri ar fi interesați să urmeze pentru a obține o calificare (Fig. 13). Munca de la distanță pare a fi opțiunea cea mai favorizată de către respondenți, inclusiv preferința pentru instruire în domeniile IT și programare (29%), dar și managementul rețelelor sociale (SMM) și marketingul (20%). Alte domenii de interes menționate sunt industria frumuseții (manichiură, pedichiură, machiaj, frizer etc.), preferată de 18% dintre respondenți, dar și cursurile de masaj – 16%, design vestimentar sau croitorie – 16% și bucătar / cofetar – 14%. Cursurile de limbi străine, mai ales engleza, au fost, de asemenea, solicitate.

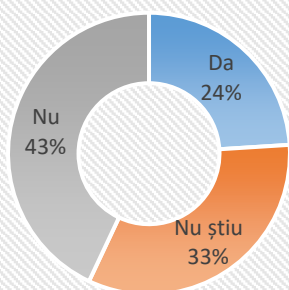
Figura 13. Preferințe de formare sau recalificare

Un alt aspect de integrare socială este accesul la activități de educație non-formală, dezvoltare personală și a talentelor pentru tineri, fapt pentru care persoanele chestionate au fost întrebat dacă consideră că activitățile de educație non-formală și dezvoltare personală pentru tineri, desfășurate în comunitățile lor sunt suficiente (de exemplu, cursuri de antreprenoriat,

Figura 14. Considerați că oportunitățile de educație non-formală și dezvoltare personală sunt suficiente în localitatea dvs.?

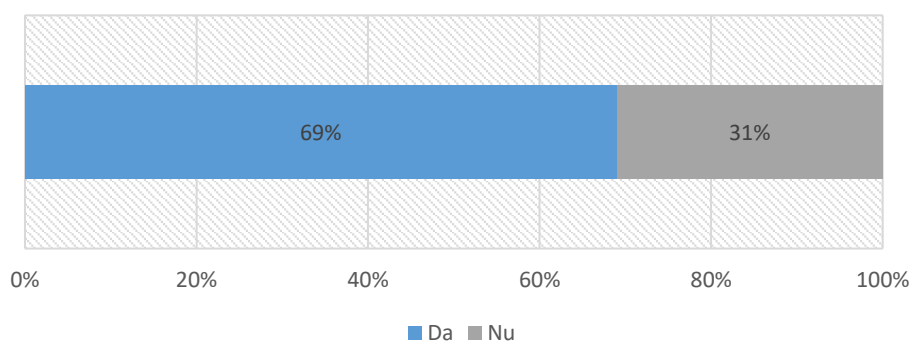

leadership, dezvoltare personală etc.) (Fig. 14). În proporție de 43%, răspunsurile indică faptul că acest tip de activități nu sunt percepute ca suficiente; 24% consideră că au acces la ele, iar 33% au răspuns cu „nu știu”.

În continuare, chestionarul a măsurat percepția respondenților cu privire la gradul de integrare în comunitate și obstacolele sau motivele de bază care îngreunează acest proces (Fig. 15). Marea majoritate a tinerilor chestionați (69%) au indicat că întâmpină dificultăți de integrare în Republica Moldova. Cauzele principale și cel mai des scoase în evidență sunt necunoașterea limbii române, stresul psihologic, sentimentul de singurătate și depărtarea de prieteni. Doar 31% nu simt că întâmpină probleme în procesul de integrare în R. Moldova.

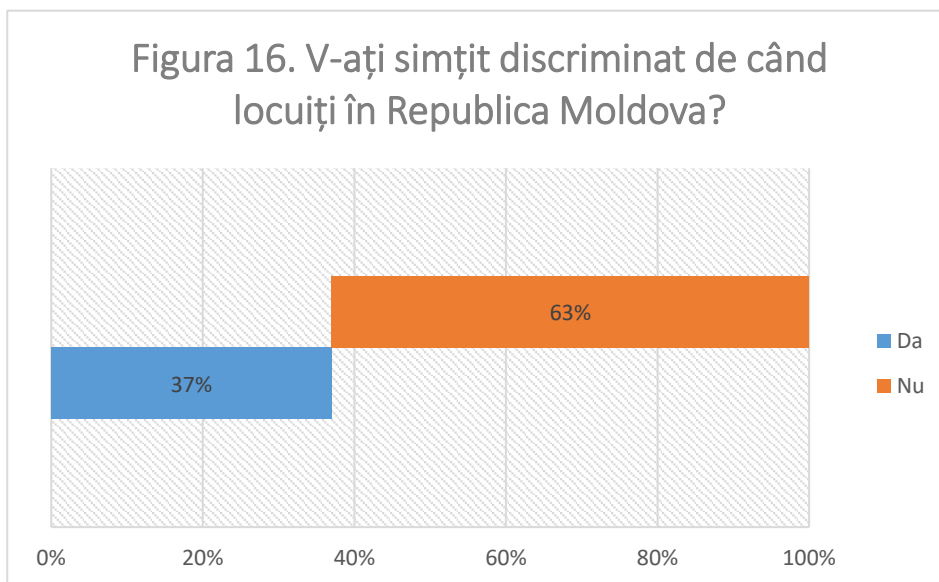
Unii respondenți, care locuiesc în regiunile rurale sau în alte orașe decât capitala și-au exprimat neliniștea cu privire la lipsa activităților în aceste zone:

Figura 15. Întâmpinați dificultăți în procesul de integrare în Republica Moldova?

„Toate oportunitățile sunt disponibile exclusiv pentru Chișinău și Bălți. În ciuda faptului că acum locuiesc într-un centrul regional, iar aici nu se oferă nimic pentru cei din Ucraina.”

Se pare că părerile grupului chestionat sunt împărțite în ceea ce privește discriminarea și prezența tratamentului neechitabil la adresa refugiaților în societate. Tratamentul inechitabil nu pare a fi o problemă pentru 63% dintre participanții la sondaj, în timp ce 37% au raportat că s-au simțit discriminați mai mult sau mai puțin.

Situațiile cel mai frecvent invocate, care stau la baza acestui comportament, sunt necunoașterea limbii de stat. „Am simțit discriminare doar în ceea ce ține de limbă, afirmă un respondent - de mai multe ori mi s-a făcut observație: „de fapt,

trebuie să cunoști limba”.”

Mai multe opinii afirmă că discursul de ură are la bază dificultățile economice prin care au trecut moldovenii în ultima vreme ca o consecință a războiului: „Cetățenii Moldovei cred că nouă, refugiaților, ni se dă totul, iar lor – nimic. Ei cred că totul s-a scumpit din cauza noastră.” Prezența stereotipurilor pare să fie, de asemenea, un obstacol: „Mulți locuitori sunt pro-ruși. Unii spun că ucrainenii sunt bogăți)).” Un alt aspect al vieții în care refugiații s-au simțit nedreptățiți este accesul la imobiliare: „Da, este foarte greu să închiriezi un apartament. Din păcate, când proprietarii aud că suntem ucraineni, refuză.”

Concluzie

Evaluarea rapidă a necesităților tinerilor refugiați din Ucraina în Republica Moldova, desfășurată în perioada martie – aprilie 2023, și-a propus să ofere informații despre provocările și necesitățile curente ale tinerilor refugiați din Ucraina în procesul de integrare în Republica Moldova, din punct de vedere al condițiilor de trai în comunitățile-gazdă, accesului la educație, oportunitățile de muncă și dezvoltare personală, dar și percepția acceptării și incluziunii sociale.

Peste 90% dintre respondenții sondajului au fost femei, care locuiesc în comunitate, în comun cu o familie-gazdă, la rude sau închiriind o locuință. Cei mai mulți au locuit în orașul Odesa înainte de izbucnirea războiului (59%) și s-au refugiat în zonele urbane, preponderent la Chișinău.

Constatările au arătat că marea majoritate a tinerilor nu lucrează la moment, din motiv că îngrijesc de copii minori sau studiază. Constatările Evaluării arată dorința clară a tinerilor refugiați de a obține o profesie sau a se recalifica, fiind preferate industriile moderne și cu posibilitatea activității de la distanță.

Deși aproape 70% dintre tinerii refugiați au indicat că nu prezintă dificultăți de integrare în Moldova, un număr destul de mare întâmpină greutăți, motivele de bază fiind necunoașterea limbii române, stresul psihologic și sentimentul de singurătate. Lipsa resurselor financiare pentru acoperirea necesităților de bază este o problemă cu care se confruntă aproape toți respondenții, fiind urmată de accesul limitat la servicii de sănătate, problema cazării, mobilității și accesului la infrastructură (mai ales pentru creșterea copiilor).

Toți tinerii chestionați cunosc mai mult sau mai puțin despre avantajele protecției temporare. Deși aproape jumătate dintre răspunsuri converg spre intenția de a aplica pentru obținerea statutului, o mare parte dintre respondenți nu au o intenție clară de aplica sau nu intenționează să aplice datorită incertitudinii duratei ostilităților, barierele documentării reședinței sau neînțelegerii beneficiilor asociate acestui statut.

Promovarea solicitării protecției temporare la toate nivelele este imperativ necesară pentru asigurarea protecției drepturilor refugiaților din Ucraina pe teritoriul Republicii Moldova, oferind acces la educație, muncă, servicii medicale, facilități sociale și asigurând garantarea drepturilor omului. Având în vedere neclaritatea evoluției și duratei războiului, precum și crizele curente prin care trece Republica Moldova, vulnerabilitățile tinerilor refugiați se pot adânci și este nevoie de o monitorizare permanentă și la scară mai extinsă a nevoilor de integrare ale acestui grup social.

Оценка потребностей развития молодых людей из Украины в Республике Молдове на местном уровне

В период ноябрь 2022 г. - апрель 2023 г. Национальная Платформа Женщин Молдовы (НПЖМ) в партнерстве с общественной организацией г. Измаил «Новое Европейское Поколение» реализует проект «Социальные инновации среди молодежи для устойчивого развития Украина» при финансовой поддержке Европейского Союза и Черноморского Фонда Регионального Сотрудничества. Проект направлен на стимулирование социальных инноваций среди молодежи и интеграция беженцев из Украины в Молдову, в то же время способствуя совершенствованию основ национальной политики в интересах молодых беженцев из Украины.

В этом контексте команда НПЖМ организует анкетирование молодых беженцев из Украины (15 - 35 лет), проживающих в Молдове, относительно степени их интеграции в местные сообщества, с социальной и экономической точки зрения и доступа к возможностям развития (включая образование и предпринимательские возможности).

Заполнение анкеты занимает всего 5 минут, а результаты будут использованы для доработки рекомендаций по местной/региональной политике, которые могут улучшить качество жизни и доступ к возможностям для молодых людей из Украины в Молдове.

* Indicates required question

---

1. **Имя, Фамилия ***

---

2. **Дата рождения ***

Example: 7 January 2019

3. Контактные данные (Номер телефона) *

---

4. Город/район, из которого вы родом *

---

5. Город/село, где вы проживаете на данный момент *

---

6. Укажите конкретное место где вы остановились и проживаете в настоящее время *

Mark only one oval.

В Центре Размещения Беженцев

В сообществе (у родственников, в чужой семье или в арендованном/собственном доме, квартире)

Other: _____

7. Ваша профессия или род занятий *

Mark only one oval.

- Студент/Ученик
- Трудоустроен
- Безработный
- Предприниматель или намерен открыть бизнес
- Фрилансер
- Other: _____

8. Если вы ответили на предыдущий вопрос, что в данный момент у вас нет никакой работы, укажите наиболее вероятную причину.

Mark only one oval.

- Я студент и не ищу работу
- Я забочусь о несовершеннолетних детях, и не ищу работу
- Я ищу работу, но не могу найти в городе проживания
- Other: _____

9. Правительство Республики Молдова предоставляет временную защиту беженцам из Украины. Знаете ли вы о правах и условиях этой меры? *

Mark only one oval.

- Я знаком/а
- Я знаю немного
- Не слышал/а о таком статусе

10. Статус временной защиты дает Вам право: на пребывание в стране на период *
предоставления временной защиты; право на работу; доступ к первичной и неотложной медицинской помощи; доступ несовершеннолетних к общему образованию; доступ к мерам социальной помощи. <https://help.unhcr.org/moldova/ru/temporary-protection/>

Вы планируете подать заявку на статус временной защиты или уже подали заявку?

Mark only one oval.

- Да
- Нет
- Не знаю

11. **Если вы ответили «нет» или «не знаю» на предыдущий вопрос, какие препятствия мешают вам воспользоваться этой услугой?**

Tick all that apply.

- Я жду стабилизации ситуации, чтобы вернуться в свою страну
- Процедура подачи заявки бюрократична и обременительна
- Я не могу выделить каких-либо преимуществ, связанных с получением статуса
- Other: _____

12. **С какими проблемами вы сейчас сталкиваетесь в обществе, в котором живете?** *

Tick all that apply.

- Ограниченный доступ к образованию для беженцев и детей
- Вопрос проживания и мобильности
- Ограниченные финансовые ресурсы для удовлетворения основных потребностей
- Трудоустройство (не могу найти подходящую работу)
- Доступ к психологическим и консультационным услугам
- Доступ к общим медицинским услугам
- Интеграция в обществе
- Ограниченный доступ к информации
- Ограниченные возможности для развития предпринимательства (образование или грантовое финансирование)
- Other: _____

13. **Пожалуйста, подробно опишите, как проявляется каждая проблема, с которой вы столкнулись/ сталкиваетесь.**

---

14. **Есть ли в вашей местности Центр помощи беженцам? ***

Mark only one oval.

- Да
- Нет
- Не знаю

15. **Какие мероприятия вы считаете нужными организовывать в местности, где вы проживаете на данный момент?** *

Tick all that apply.

- Информационные сессии о существующих правах и возможностях для беженцев
- Интерактивные мероприятия для детей и молодежи
- Сеансы психологического консультирования
- Обучение по трудоустройству или открытию бизнеса
- Курсы для получения новой квалификации или профессии
- Бесплатные медицинские консультации
- Курсы румынского языка
- Уроки английского языка
- Other: _____

16. **Если вы ответили «Другое» на предыдущий вопрос, опишите другие виды деятельности, которые были бы вам полезны и необходимы.**

---

17. **Какие курсы вам были бы интересны для переквалификации или получения профессии? (например, курсы кулинарии, массажиста, парикмахера, IT, менеджер социальных сетей, дизайнер, пошива одежды и т. д.)** *

---

18. **Считаете ли вы, что в вашем регионе достаточно внеклассных и неформальных мероприятий для развития молодежи (например, курсы предпринимательства, лидерства, личного развития и т. д.)?** *

Mark only one oval.

- Да
- Нет
- Очень мало
- Не знаю

19. **Испытываете ли вы трудности с интеграцией в Республике Молдова? Если да, то что может быть первопричиной? (например: незнание языка, отсутствие интересных занятий, психологический стресс, слабая интеграция в обществе и т. д.)** *

---

20. **Чувствовали ли вы какую-либо дискриминацию с момента проживания в Республике Молдова? Если да, укажите пожалуйста.**

---

21. **НПЖМ обязуется сохранять анонимность ваших личных данных, указанных в данной анкете, и не передавать эти данные какой-либо другой стороне (за исключением случаев форс-мажора, в соответствии с законодательством Республики Молдова).**

Отправляя форму, Вы даете согласие НПЖМ на использование данных для разработки анализа потребностей молодых беженцев из Украины в Молдове.

Спасибо за ваши ответы!

Mark only one oval.

- Да
- Нет

This content is neither created nor endorsed by Google.

Google Forms